Załącznik
do Uchwały Nr …
Rady Miejskiej w Dziwnowie
z dnia …

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE DZIWNÓW
na lata 2027 – 2029

WPROWADZENIE.

Rodzina to najważniejsza, podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo. Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jako wspólnota rodziców, dzieci i krewnych, zbudowana na miłości, stanowi pierwsze i podstawowe miejsce doświadczenia współżycia z ludźmi.
Rodzina i dom rodzinny utożsamiane są z bezpiecznym schronieniem przed wszelkim złem świata zewnętrznego, jednak dla wielu osób są miejscem cierpienia, poniżenia, lęku i rozpaczy.
Jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje - instytucje i służby zobligowane do pomocy zobowiązane są do podjęcia określonych działań dla dobra dzieci i wszystkich członków rodziny. Jedną z krytycznych sytuacji, wymagającą natychmiastowej interwencji odpowiednich służb jest przemoc domowa.
Przemoc domowa charakteryzuje się:

- intencjonalnością – ma na celu zamierzone działanie sprawcy w celu kontrolowania i podporządkowania ofiary,
- przewagą sił jednej ze stron nad drugą – ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy,
- wykorzystaniem przez sprawcę przewagi siły do naruszenia podstawowych praw i dóbr osobistych ofiary,
- narażeniem przez sprawcę zdrowia i życia ofiary na poważne szkody; doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Występuje we wszystkich warunkach społeczno – ekonomicznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc dotyka wszystkich członków rodziny niezależnie od wieku i płci. Może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale zawsze jest zachowaniem negatywnym o ogromnej szkodliwości społecznej, zdrowotnej i emocjonalnej.
Przemoc często trwa wiele lat, a ofiary nie szukają pomocy dla siebie i swoich bliskich, co bardzo utrudnia rozpoznanie zjawiska i skuteczną zewnętrzną interwencję.
Środowisko rodzinne, w którym zaistniała przemoc dąży głównie do ukrycia problemu. To poczucie wstydu i bezradności uniemożliwia członkom rodziny właściwy osąd sytuacji. Istotnym jest, aby sprawca przemocy otrzymał konkretny sygnał, że przemoc domowa jest przestępstwem, nie tolerowanym przez prawo, a ofiara nie czuła się bezradna i pozostawiona sama sobie. Osoby będące ofiarami przemocy należy zatem otoczyć szczególną opieką, aby w atmosferze bezpieczeństwa potrafiły odzyskać równowagę psychiczną. Działania należy też podjąć wobec sprawców przemocy, a ich celem jest uświadomienie negatywnych konsekwencji dotychczasowego postępowania dla dobra funkcjonowania rodzin i nakłonienie sprawcy przemocy do zmiany zachowania.

Przemoc domowa dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej jaką jest poczucie bezpieczeństwa. Przeżywają też wiele negatywnych uczuć: lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowań. Niektóre z dzieci próbują radzić sobie z negatywnymi uczuciami sięgając po środki uzależniające. Część dzieci, zwłaszcza chłopców identyfikuje się ze sprawcą i zaczyna zachowywać się agresywnie wobec ludzi – zarówno rówieśników jaki i dorosłych. Dorośli, którzy jako dzieci doświadczali przemocy domowej, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, a to sprawia, że ich dzieci też mogą mieć problemy. Tak więc krąg osób dotkniętych przemocą rozszerza się na następne pokolenia.

Przemoc domowa może być kontrolowana wyłącznie w sytuacji, gdy osoby i instytucje zajmujące się tym problemem współpracują ze sobą, skutecznie wykorzystując potencjał środowiska lokalnego. Pojedyncza organizacja nie jest w stanie wypracować skutecznych metod rozwiązywania problemów przemocy domowej. Należy zatem podejmować wspólne działania wszystkich instytucji pracujących z rodziną. Interdyscyplinarność pracy z rodziną wymaga wykorzystania wszystkich dostępnych narzędzi: uprawnień, kompetencji, możliwości i procedur.

Najważniejszy dokument w ustawodawstwie polskim, ustanawiający podstawowe prawa człowieka – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w Rozdziale II pt. „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela" reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne, przyznając każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt ustawy – przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Za osobę doznającą przemocy domowej uważa się:

- małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletniego

- wobec których jest stosowana przemoc domowa;

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec wyżej wskazanych osób.

Działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są poprzez „Procedurę Niebieskiej Karty", która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Szczegółowe zasady prowadzenia procedury określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Według polskiego prawa przemoc wobec najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu. Zgodnie z art. 207 § 1 Kodeksu Karnego:

1) kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
2) kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Każdy, kto się dowie o przemocy w rodzinie powinien poinformować o tym odpowiednie służby.
Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuraturę lub policję.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Dziwnów na lata 2027 – 2029 powstał z mocy art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który nakłada na gminę obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
Celem Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, zwiększenie skuteczności udzielania pomocy rodzinom dotkniętym przemocą oraz zmniejszenie negatywnych następstw przemocy w życiu społecznym i rodzinnym.

Program ma charakter interdyscyplinarny i zakłada, że będzie realizowany we wzajemnej współpracy wszystkich instytucji i organizacji zobligowanych do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Program oparty jest na zasadach:

- promowania wartości rodzinnych, w tym poszanowania prawa dzieci i młodzieży do życia w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy,
- szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich praw do wychowywania się w rodzinie, poprzez udzielanie rodzinie wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania,
- edukacji mieszkańców Gminy Dziwnów na temat zjawiska przemocy domowej oraz zmiany pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy domowej,
- promowanie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów rodzinnych.

UWARUNKOWANIA PRAWNE.
Podstawą działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej jest w szczególności:

1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, ze zm.),
2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, ze zm),
3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 980),
4) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024r. poz. 1829),

5) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151, ze zm.),
6) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2026 r. poz. 1342, ze zm.),
7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 490, ze zm.),
8) ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468, ze zm.),
9) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2026 r. poz. 236)
10) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, ze zm.),
11) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639, ze zm.),
12) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, ze zm.),
13) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, ze zm.),
14) ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, ze zm.).

DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMÓW W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Dane o sytuacji demograficznej w Gminie Dziwnów:

Wyszczególnienie	**2023**	**2024**	**2025**
mieszkańcy (w osobach)			
ogółem	3596	3561	3517
kobiety			
ogółem	1853	1829	1818
wiek 0 - 17	234	225	224
wiek 18 - 64	1105	1071	1054
wiek 65 i powyżej	514	533	540
mężczyźni			
ogółem	1743	1732	1699
wiek 0 - 17	265	255	254
wiek 18 - 64	1108	1094	1057
wiek 65 i powyżej	370	383	388

Dane dotyczące bezrobocia na terenie Gminy:

Wyszczególnienie	**2023**	**2024**	**2025**
bezrobotni ogółem	173	165	145
w tym kobiety	81	75	72
zamieszkali na wsi	79	79	68
w tym kobiety	41	43	38
długotrwale bezrobotni	91	64	82

Główne powody udzielenia pomocy i wsparcia z pomocy społecznej:

wyszczególnienie liczba rodzin	2023	2024	2025	do 30.06.2026
ubóstwo	27	2	2	1
bezrobocie	14	9	8	10
niepełnosprawność	34	21	21	25
długotrwała lub ciężka choroba	34	30	28	21
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	2	3	6	1
alkoholizm	2	-	-	-
potrzeba ochrony macierzyństwa/ wielodzietność	6	6	4	3
bezdomność	4	3	2	3
przemoc domowa	-	-	-	-
zdarzenia losowe	-	-	-	-
klęski żywiołowe i ekologiczne	-	-	-	-

Dane o osobach i rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej:

wyszczególnienie	2023	2024	2025	do 30.06.2026
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia				
Liczba rodzin	80	73	74	63
Liczba osób w tych rodzinach	154	144	137	92
Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej				
Zasiłki stałe				
Liczba osób	10	11	7	5
Kwota świadczeń w złotych	52.327	69.338	68.617	32.530
Zasiłki okresowe				
Liczba osób	17	15	15	11
Kwota świadczeń w złotych	29.831	34.156	41.256	21.313
Zasiłki celowe ogółem				
Liczba osób	25	20	19	15
Kwota świadczeń w złotych	33.597	23.253	34.059	18.509
Posiłek				
Liczba osób	20	18	17	12
Kwota świadczeń w złotych	29.053	39.615	42.785	27.000
w tym: posiłek dla dzieci				
Liczba osób	16	16	14	9
Kwota świadczeń w złotych	23.025	37.813	37.757	20.900
Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej				
Liczba osób	7	7	7	6
Kwota świadczeń w złotych	284.606	363.192	403.864	209.735

Praca socjalna				
Liczba rodzin	124	171	101	73
Liczba osób w tych rodzinach	252	280	209	137
Kontrakt socjalny				
Liczba osób ogółem z zawartym kontraktem socjalnym	1	1	3	3
Osoby, którym udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego				
Liczba osób	0	0	0	0
Dodatki mieszkaniowe				
Liczba osób	32	34	36	29
Kwota świadczeń w złotych	110.117	114.048	107.142	44.679
Świadczenia pieniężne z prac społecznie użytecznych				
Liczba osób	3	6	2	1
Kwota świadczeń w złotych	5.124	9.484	4.392	3.768
Zasiłek rodzinny				
Liczba świadczeń miesięcznych w roku	1.054	874	678	333
Kwota świadczeń w złotych	120.371	99.812	80.096	39.820
Dodatki do zasiłku rodzinnego				
Liczba świadczeń miesięcznych w roku	631	563	450	205
Kwota świadczeń w złotych	51.905	57.565	48.558	23.939
Zasiłek pielęgnacyjny				
Liczba świadczeń miesięcznych w roku	818	883	783	359
Kwota świadczeń w złotych	176.556	190.586	169.002	77.487
Świadczenie pielęgnacyjne				
Liczba świadczeń miesięcznych w roku	190	175	172	76
Kwota świadczeń w złotych	467.020	518.337	565.065	256.462
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka				
Liczba świadczeń miesięcznych w roku	8	7	1	3
Kwota świadczeń w złotych	8.000	7.000	1.000	3.000
Świadczenie rodzicielskie				
Liczba świadczeń miesięcznych w roku	59	36	38	13
Kwota świadczeń w złotych	54.137	26.540	31.943	12.645
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego				
Liczba świadczeń miesięcznych w roku	232	197	183	95
Kwota świadczeń w złotych	102.919	90.704	95.971	53.787

Dane dotyczące gminnego zasobu mieszkaniowego:

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba mieszkań w zasobie gminy	93	92	93	93
liczba mieszkań socjalnych (lokali)	50	49	49	49
liczba nowych wniosków złożonych na mieszkanie z zasobów gminy	7	5	14	11
w tym wnioski złożone przez rodziny z dziećmi	3	2	7	5

Dane dotyczące wspierania rodzin:

wyszczególnienie	2023	2024	2025	do 30.06.2026
liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej na koniec roku	2	2	2	2*
liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w danym roku	-	-	-	-
liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych w danym roku	-	-	-	-
liczba dzieci powracających do rodzin naturalnych	-	-	-	-
liczba osób usamodzielnionych	-	-	-	-*
liczba rodzin wspierających	-	-	-	-
wydatki Gminy na koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej	68.897,40	65.552,65	34.264,08	37.003,18
liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny w tym: zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem	- (nie zatrudniano asystenta -	6 1	8 1	9 2
liczba nowych rodzin w danym roku	-	6	2	3
liczba rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę	-	-	3	1

* od 01.07.2026 r. 1 osoba pełnoletnia - usamodzielnienie

Dane dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej:

wyszczególnienie	2023	2024	2025	do 30.06.2026
liczba rodzin objętych procedurą NK	6	5	9	4
liczba założonych NK w danym roku w tym przez:	6	3	3	1

Policję	4	3	2	1
OPS	1	-	-	-
Placówki oświatowe	1	-	-	-
Służbę zdrowia	-	-	1	-
Inne jednostki	-	-	-	-
liczba NK, które wpłynęły z innych ZI w tym:	-	1	2	1
tylko osoba stosująca przemoc domową	-	-	2	1
liczba NK w poszczególnych miejscowościach:				
Dziwnów	4	4	5	1
Dziwnówek	-	-	2	-
Łukęcin	-	1	1	-
Międzywodzie	2	-	1	3
liczba zakończonych NK w tym w związku z:	6	1	5	-
art. 9b ust.15: niepotwierdzeniem informacji o stosowaniu przemocy domowej (i odstąpienie od dalszych działań)	3	-	2	-
art. 9h ust.1: ustaniem przemocy i uzasadnionym przypuszczeniem, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej (po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy)	3	1	3	-
art. 9h ust.1: rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania działań	-	-	-	-
liczba NK przekazanych do innych ZI właściwych miejscowo	-	-	1	-
liczba pracujących grup roboczych/ diagnostyczno - pomocowych	5	5	6	4
liczba osób objętych pomocą grup w tym:	21	17	25	13
dzieci	7	8	7	7
liczba osób wskazanych w formularzach NK jako doznające przemocy w tym:	10	5	17	9
kobiety	4	5	9	2
mężczyźni	1	-	1	-
małoletni, w tym jako świadkowie - uznani za osoby doznające przemocy	5	8	7	7
liczba osób wskazanych w formularzach NK –A, jako sprawcy przemocy w tym:	8	5	9	4
kobiety	2	1	1	-
mężczyźni	6	4	8	4
Liczba interwencji w przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową (art. 12a ustawy)	0	0	0	0
liczba osób, które skorzystały z możliwości poradnictwa				
psychologicznego	2	-	-	2
socjalnego	7	8	13	6
zawodowego i rodzinnego	3	11	10	12

Dane dotyczące działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba posiedzeń komisji GKRPA	7	10	13
liczba wysłanych zaproszeń na posiedzenie komisji	7	25	25
liczba skierowań na badania w zakresie uzależnienia	2	1	2
środki wydatkowane na przeciwdziałanie alkoholizmowi	1.987.408	921.593,83	768 184,13
środki wydatkowane na przeciwdziałanie narkomanii	5.220	10.690,15	10.900,00

Podstawowym problemem mieszkańców Gminy jest starzenie się społeczeństwa oraz bezrobocie poza sezonem letnim. Liczba ludności Gminy nieznacznie, lecz systematycznie spada, co spowodowane jest głównie brakiem produkcyjnych zakładów pracy, migracją zwłaszcza ludzi młodych w inne regiony kraju a także za granicę, w celu poszukiwania pracy. Większość zakładów pracy to jednostki sektora finansów publicznych. Z uwagi na typowo turystyczno – wczasowy charakter Gminy, ludność zajmuje się głównie obsługą turystów, a więc wynajmem kwater, handlem oraz gastronomią i w coraz mniejszym stopniu rybołówstwem.
Okres od października do maja jest bardzo trudny dla części tutejszej społeczności. Powoduje nasilenie się dotychczasowych problemów oraz pojawianie się nowych problemów zarówno wśród podopiecznych OPS, jaki i rodzin dotychczas nie korzystających lub korzystających sporadycznie z pomocy społecznej. Tylko nieznaczna część rodzin z powodu bezrobocia nie posiada środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych (dochody z sezonu letniego, stała praca drugiego małżonka). W wielu przypadkach nasila się niezaradność życiowa, co wiąże się z zaniedbaniami w obowiązkach domowych i w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do dzieci, w tym również w rodzinach o „wysokim statusie społecznym". Pojawia się stres, apatia, zniechęcenie, agresywna reakcja wobec otoczenia i instytucji, przemoc w rodzinie, demoralizacja małoletnich, zaniedbanie dzieci i spadek kompetencji rodzicielskich.

Liczba mieszkańców Gminy od wielu lat wykazuje tendencję spadkową; w porównaniu z rokiem 2023 (3596 mieszkańców) – na koniec 2025 r. (3517 mieszkańców) zanotowano spadek ogółem o 2,2 %; w grupie wiekowej do 18. roku życia – spadek wynosi aż 4,27 %, a w grupie 18 - 65 lat - spadek liczby ludności wynosi aż 4,62 %; stale wzrasta natomiast liczba mieszkańców w wieku powyżej 65 lat - w porównaniu z 2023 r. o 5,06 %.

Analiza danych statystycznych dotyczących bezrobocia wskazuje na tendencję spadkową osób pozostających bez pracy. W porównaniu z rokiem 2023 – w 2024 r. spadek wniósł 4,62 %, a w 2024 r.: 16,18 %. Znacząco, bo o 7,4 % w 2024 r. i 11,11 % w 2024 r. w porównaniu z 2023 r. spadła liczba bezrobotnych kobiet. Waha się natomiast sytuacja w przypadku osób długotrwale bezrobotnych: po spadku w 2024 r. o 29,67 % w porównaniu z rokiem 2023, nastąpił wzrost w 2025 r. o 28,12 % w porównaniu z 2024 r. Powyższe jest efektem zmian demograficznych, w szczególności wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym oraz zmian na lokalnym rynku pracy.

Na stałym poziomie utrzymuje się liczba osób korzystających ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej: w 2023 było to 80 rodzin, w 2024 r.: 73 rodzin, w 2025 r.: 74 rodzin, a na dzień 30.06.2026: 63 rodzin. Głównymi powodami są: intensywna praca socjalna, prowadzona aktywizacja zawodowa,

nabycie uprawnień do świadczeń emerytalno – rentowych. Na przestrzeni ostatnich lat (2023 – I półrocze 2026) zmieniają się nieznacznie powody korzystania rodzin ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej - głównymi powodami udzielania wsparcia jest długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietność i bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. W latach 2023 - do czerwca 2026 r. żadna rodzina nie korzystała ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej.
Na stałym poziomie utrzymuje się również liczba dzieci korzystających z posiłku w szkole i przedszkolu: 20 w 2023 r., 18 w 2024 r., 17 w 2025 r., 12 dzieci do czerwca 2026 r.

Wsparcie asystenta rodziny.
Od marca 2021 r. do kwietnia 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej nie zatrudniał asystenta rodziny, ze względu na:

1) brak zasadności ewentualnego ponownego przydzielenia asystenta rodzinom, które wcześniej nie podjęły realnej współpracy w ramach tej formy wsparcia i nadal nie deklarowały dobrowolnej i faktycznej współpracy;
2) brak potrzeb i wskazań do ewentualnego przydzielenia asystenta „nowym" rodzinom;
3) Sąd Rodzinny nie zobowiązał żadnego z rodziców do stałej współpracy z asystentem rodziny,
4) żadna rodzina nie wnioskowała o wparcie realizowane na podstawie Programu Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem".

Od maja 2024 r. ponownie zatrudniono asystenta rodziny. W 2024 r. asystenta przydzielono 6 rodzinom. W 2025 r. asystent rodziny współpracował z **12 rodzinami,** w których było łącznie: 24 dzieci; z 6 rodzinami kontynuował współpracę rozpoczętą w 2024 r., z 6 rodzinami rozpoczął współpracę w 2025 r.
W 2 przypadkach Sąd Rodzinny zobowiązał rodziców do współpracy z asystentem rodziny.
W 2025 r. Asystent zakończył współpracę z 5 rodzinami ze względu na:

- 1 rodzina – zrealizowanie planu pomocy,
- 1 rodzina – brak współpracy ze strony rodziny,
- 3 rodziny – zmianę miejsca zamieszkania.

W pierwszym półroczu 2026 r. wsparciem asystenta objęto dodatkowo 2 rodziny. Z jedną rodziną zakończono pracę w związku z wyjazdem poza teren Gminy.

Sytuacja dotyczącej pieczy zastępczej.
Jedno dziecko od 2022 r. nadal przebywa w rodzinie zastępczej spokrewnionej; ojciec dziecka nie żyje, matka nadal nie wyraża chęci współpracy z pracownikiem socjalnym oraz z asystentem rodziny; nie podejmuje żadnych starań, aby umożliwić dziecku powrót do rodziny biologicznej.
Jedno dziecko, obecnie osoba pełnoletnia, które od 2014 r. przebywało w rodzinie zastępczej: wcześniej spokrewnionej, a od grudnia 2019 r. – niezawodowej, które zostało w 2020 r. umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej - od 1 lipca 2026 r. zostało usamodzielnione.
Przemoc domowa.
Liczba założonych procedur „Niebieskiej Karty –A" utrzymuje się na zmiennym, ale niskim poziomie: w 2023 r.: 6, w 2024 r.: 5, w 2025 r.: 9, do czerwca 2026 r.: 4.
Część procedur kończono ze względu na niepotwierdzenie informacji o stosowaniu przemocy domowej (odstąpienie od dalszych działań) przez grupę roboczą/ diagnostyczno – pomocową: w 2023 r.: 3, w 2025: 2. W związku z ustaniem przemocy i uzasadnionym przypuszczeniem, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej (po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy) w 2023 r. zakończono 3 procedury, w 2024 r.: 1, w 2025 r.: 3.
Procedury „Niebieskiej karty" są zakładane głównie przez Przedstawicieli Policji: w 2023 r.: 4, w 2024: 3, w 2025 r.: 2; do czerwca 2026 r.: 1.

Osobami wskazanymi jako te, które doznają przemocy – są głównie kobiety, a po zmianie przepisów od 2023 r. również małoletni, w tym będący świadkami przemocy domowej. W prowadzonych procedurach NK objęto wsparciem również osoby małoletnie: w 2023 r.: 5, w 2024 r.: 8, w 2025 r.: 7, do czerwca 2026 r.: 7. Jako osoby będące sprawcami przemocy domowej wskazano głównie mężczyzn, ale były również kobiety: w 2023 r.: 2, w 2024 i 2025 r.: 1.
Skala zjawiska przemocy, na podstawie założonych „Niebieskich Kart" – w odniesieniu do liczby mieszkańców kształtuje się na poziomie: w 2023 r.: 0,58 %, w 2024 r.: 0,47 %. w 2025 r.: 0,7 %.
Spośród liczby osób w rodzinach objętych wsparciem grup diagnostyczno - pomocowych w ramach realizowanych procedur „Niebieskiej Karty" dzieci stanowiły w 2023 r.: 33%, w 2024 r.: 47%, w 2025 r.: 28 %, do czerwca 2026 r.: 53 %. Żadna z prowadzonych w ostatnich latach procedur „Niebieskiej Karty" nie dotyczyła Seniorów lub osób niepełnosprawnych.
Z 25 rozprowadzonych wśród Seniorów anonimowych ankiet w zakresie form i ryzyka przemocy domowej wobec osób starszych i niepełnosprawnych, otrzymano zwrotnie jedynie 4, w których wskazano, że problem przemocy wobec Seniorów w zasadzie tych osób nie dotyczy, poza zdarzającymi się rzadko: ograniczeniami możliwości spotykania się i rozmawiania z innymi osobami, stosowaniem wyzwisk, poniżeń, wyśmiewania, pozostawiania w samotności, okazywania niechęci, chłodu, odrzucenia. Udzielone odpowiedzi wskazują raczej na konflikty międzypokoleniowe, a nie przemoc domową. Niemniej jednak szacuje się, że skala zjawiska przemocy domowej wobec Seniorów i osób niepełnosprawnych w odniesieniu do liczby mieszkańców Gminy może kształtować się na poziomie od 0,02 % do 0,08 %. Ponieważ w ostatnich latach zauważono znaczy wzrost demograficzny tej grupy mieszkańców i potrzeb w zakresie wsparcia osób z chorobami neurodegeneracyjnymi, stwierdzić należy, że zjawisko przemocy domowej wobec Seniorów i osób zależnych może się pogłębiać.

Zjawisko przemocy domowej na terenie Gminy Dziwnów nie stanowi dominującego problemu społecznego, patrząc na to zagadnienie w ujęciu statystycznym. Nie mniej jednak z punktu widzenia szkód fizycznych, moralnych, psychicznych i społecznych, jakie przemoc ze sobą niesie, wymaga priorytetowego potraktowania wśród występujących problemów społecznych.
Spośród osób ankietowanych jako główne problemy i niekorzystne zjawiska rzutujące na prawidłowe funkcjonowanie rodzin w Gminie – alkoholizm wskazało: 66,7 %, bezrobocie: 58,33 %, rozpad rodzin: 47,22 %, przemoc domowa: 19,44 %. Według ankietowanych – niezaspokojenie potrzeb opiekuńczo – wychowawczych czy wyuczona bezradność nie są w Gminie przyczyną problemów rodzinnych.
Spośród ankietowanych 39 % zadeklarowało, że zna lub słyszało o przypadkach przemocy domowej na terenie Gminy, jednak 100% ankietowanych stwierdziło, że w ich domach przemoc nie występuje. Jako najczęstsze przyczyny stosowania przemocy domowej ankietowani wskazali: uzależnienia: 50 %, stres i frustrację oraz doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego: 32 %, zaburzenia emocjonalne, problemy finansowe oraz konflikty międzypokoleniowe: 25 %.
Jako główne czynniki mające wpływ na postępowanie sprawców ankietowani wskazali: poczucie bezkarności: 50 %, cechy charakteru: 39 %, przyzwolenie ofiary oraz przyzwolenie otoczenia: 32 %.

W opinii osób ankietowanych, aby poprawić jakość życia i kondycje rodzin zamieszkujących teren gminy należy zintensyfikować działania w obszarze: przeciwdziałania alkoholizmowi: 50 %, ograniczenie bezrobocia: 38,89 %, przeciwdziałania przemocy domowej: 30,56 %, wspieranie rodzin niepełnych: 22,22 %, zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacji dzieci i młodzieży: 16,67%, ochrona macierzyństwa: 5,56 %, wspieranie rodzin wielodzietnych: 0 %.
Na terenie Gminy Dziwnów przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemami niewydolności opiekuńczo – wychowawczej i uzależnieniami.
Skuteczne wsparcie rodzin i przeciwdziałanie przemocy wymaga współpracy wielu służb i budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Dziwnów został powołany na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Uchwały Nr LXI/622/23 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 4 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Dziwnów (Dz. Urz. Woj. Zachodniopom. z 2023 r. poz. 4384 i poz. 4512).
W skład Zespołu wchodzą przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Szkoły Podstawowej, Przedszkola Publicznego, NZOZ SEDINAMED, Stowarzyszenia Nasz Dziwnów oraz kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Kamieniu Pomorskim.

Przemoc rówieśnicza.
Wyniki ankiety przeprowadzonej w czerwcu 2025 r. wśród uczniów starszych klas Szkoły Podstawowej w Dziwnowie wykazały między innymi, że:

- zaledwie 26 % uczniów zdecydowanie czuje się bezpiecznie w szkole,
- 60 % uczniów potwierdziło, że było świadkiem agresji na terenie szkoły lub w jej obrębie,
- 34 % uczniów przyznało, że było ofiarą tej agresji, z czego 66% wskazało, iż była to agresja rówieśnicza, 17 % wskazało na agresję ze strony starszego ucznia, a 17 % na agresję ze strony innych osób
- najczęstsze zachowania agresywne, z którymi stykają się uczniowie w szkole to: wulgaryzmy (przezywanie, wyśmiewanie, poniżanie), złośliwe zachowania i przemoc fizyczna (kopanie, bójki), zdarzają się również: wyłudzenia pieniędzy lub innych dóbr materialnych, zastraszanie i zmuszanie do zachowań niezgodnych z prawem
- ponad 50 % uczniów przyznało, że doświadczyło przemocy w sieci (wyzywanie, poniżanie, ośmieszanie, zastraszanie), a jednocześnie tylko 20 % dostrzegło w tym problem
- w zakresie uzależnień, uczniowie wskazali głównie na internet (gry, portale społecznościowe), ale wystąpiły również przypadki potwierdzenia uzależnienia od gier na automatach, zażywania narkotyków, dopalaczy, palenia papierosów, spożywania alkoholu (także w domu).

Natomiast wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów klas 4 - 8 we wrześniu 2026 r. wykazały:

- poprawę poczucia bezpieczeństwa uczniów w budynku szkoły: 53,4 % ankietowanych odpowiedziało, że zawsze czuje się bezpiecznie w szkole, natomiast 9,5% - rzadko, a 1,7 % - nigdy
- 82,7 % uczniów czuje się bezpiecznie podczas lekcji
- jako miejsca w szkole, w których uczniowie czują się mniej bezpiecznie wskazano: korytarz podczas przerw: 23,2 %, boisko szkolne/ sala gimnastyczna: 23,2 %, szatnia: 16,3 %, łazienki: 12 %
- 44,8 % uczniów przyznało, że było sporadycznie świadkiem przemocy rówieśniczej w szkole, natomiast 16,6 % przyznaje, że było świadkiem przemocy rówieśniczej często
- na pytanie, czy sam doświadczyłeś jakiejkolwiek przemocy lub nękania w szkole ze strony innych uczniów - 37,9 % odpowiedziało: tak
- 93 % uczniów stwierdziło, że wie do kogo należy się zwrócić w przypadku doznania trudnej, agresywnej lub zagrażającej sytuacji
- 68 % ankietowanych czuje się bezpiecznie w internecie, 18,1 % przyznaje, że zdarza im się doświadczyć hejtu lub nieprzyjemnych sytuacji.

Analiza SWOT systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Dziwnów.

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie, corocznie dokonywana analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Gminie Dziwnów oraz potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Dziwnów.

Mocne strony	Słabe strony
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dziwnów uwzględniająca m.in. wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, przeciwdziałanie przemocy domowej i ochronę osób doznających przemocy domowej, profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień - działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych - zawarcie w uchwale Rady Miejskiej w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy – zapisu, umożliwiającego pomoc osobom dotkniętym przemocą w uzyskaniu mieszkania - znajomość personalna osób, które działają w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej - zatrudnienie asystenta rodziny w OPS - poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne dostępne na terenie Gminy w OPS, Przychodni - możliwość skorzystania ze wsparcia mediatora w sprawach rodzinnych w OPS - możliwość udziału osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej w szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji - coaching i grupy wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową, - prowadzenie i rozwój świetlic w 4 sołectwach dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych - utworzenia na bazie świetlicy w Łukęcinie – Placówki Wsparcia Dziennego - rozbudowane zaplecze sportowe i rekreacyjne - działalność punktu terapii uzależnień na terenie Gminy - działalność Regionalnego Pogotowia Kryzysowego w Kamieniu Pomorskim	- występujące problemy współpracy z przedstawicielami Policji, ze względu na ich niewystarczającą obecność w rejonach służbowych; nie odpowiadający potrzebom lokalnym sposób i tryb funkcjonowania posterunku policji - brak zaangażowania pracowników ochrony zdrowia w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej - negowanie przez wielu pracowników oświaty ich obowiązków w zakresie zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i przeciwdziałania przemocy domowej - zbyt długie oczekiwanie na termin wizyty w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej - niski poziom zaufania społecznego do instytucji - niewystarczające specjalistyczne poradnictwo terapeutyczne na terenie powiatu - brak organizacji pozarządowych prężnie działających na rzecz wsparcia rodziny i przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy, a także powiatu - brak pozytywnych wzorców w rodzinach dysfunkcyjnych - szara strefa zatrudnienia - odrzucenie autorytetu szkoły, nauczycieli - obciążenie emocjonalne osób pracujących z rodzinami uwikłanymi w przemoc, zwiększające prawdopodobieństwo wystąpienia wypalenia zawodowego - trudności w ustaleniu, czy sytuacja pomiędzy małżonkami jest jeszcze konfliktem, czy już przemocą (sprawy rozwodowe) - niewystarczające wsparcie psychologiczno – pedagogiczne w Szkole Podstawowej

Szanse	Zagrożenia
- częściowo oczekiwane i pozytywne zmiany prawne umożliwiające skuteczniejszą pomoc rodzinom zagrożonym przemocą domową - lepsza współpracy sprawców przemocy z grupą diagnostyczno - pomocową w wyniku zaostrzenia przepisów dotyczących konsekwencji dla sprawców przemocy - dobrowolny udział sprawców przemocy oraz innych osób niewydolnych wychowawczo w programach korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych - wzrost świadomości społecznej na temat przeciwdziałania przemocy domowej oraz problemu uzależnień i współuzależnień - otwarcie się osób poszkodowanych na szukanie pomocy - edukacja dzieci przedszkolnych w zakresie tolerancji, życzliwości oraz praw i obowiązków dzieci - wzrost świadomości młodzieży szkolnej, w zakresie przeciwdziałania agresji, rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, skutków spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i dopalaczy, - poprawa zachowań rodzicielskich i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych osób dorosłych w wyniku udziału w spotkaniach warsztatowych i szkoleniach dla rodziców - możliwość wykorzystania bazy lokalowej domu kultury na rozwój działań, w zakresie warsztatów edukacyjnych dla rodziców, grup wsparcia dla osób w kryzysie - zmiana biernej postawy lub niechęci do współpracy osób, wobec których zachodzi podejrzenie, że są osobami doznającymi przemocy - dotarcie do całej społeczności lokalnej oraz konkretnych grup odbiorców i środowisk poprzez udział w kampaniach społecznych, akcjach informacyjnych oraz poprzez opracowanie i rozpowszechnianie własnych materiałów informacyjnych	- wprowadzone zmiany w przepisach w wielu aspektach niejasne, niespójne, chaotyczne, jeszcze bardziej zbiurokratyzowane - nadal zbiurokratyzowane procedury „NK” - przewlekłość procedur sądowych; poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc; brak skutecznych narzędzi oddziaływań - problemy w rozpoznawaniu przemocy psychicznej, zwłaszcza na jej wczesnym etapie - problemy w funkcjonowaniu rodzin z osobami z zaburzeniami psychicznymi - negatywne wzorce zachowań społecznych - panujące mity i stereotypy związane ze stosowaniem kar cielesnych wobec dzieci - brak wsparcia dla osób poszkodowanych ze strony rodziny i najbliższego otoczenia - ukrywanie przez rodziny występowania różnych form przemocy; poczucie winy u ofiary przemocy lub wstyd przed dalszą rodziną, znajomymi, sąsiadami - lęk przed sprawcą u osób pokrzywdzonych, - rozpowszechnianie w mediach negatywnych przykładów pracy służb pomocowych w obszarze interwencji kryzysowych - niechęć zgłaszania zjawiska przemocy domowej przez ofiary i świadków ze względu na brak zaufania społecznego do instytucji i służb - przemoc powiązana z uzależnieniami, zwłaszcza z alkoholizmem zarówno sprawców, jak i ofiar przemocy (wieloproblemowość rodzin) - pogłębiające się zjawisko zażywania narkotyków i dopalaczy wśród osób dorosłych i młodzieży szkolnej - wzrost liczby dzieci w wieku szkolnym palących papierosy i spożywających alkohol, także za wiedzą rodziców - wzrost zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej, - wykonywanie innych obowiązków służbowych powodujące trudności w planowaniu posiedzeń grup diagnostyczno - pomocowych i spotkań z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie - brak efektów działań GKRPA (długotrwałe postępowania sądowe, brak możliwości prawnego przymusu osób uzależnionych do podjęcia leczenia)

ADRESACI PROGRAMU.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej skierowany jest do ogółu społeczności Gminy, w szczególności do:

- osób doznających przemocy domowej; w szczególności do dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych i osób niepełnosprawnych,
- sprawców przemocy domowej,
- rodzin w kryzysie, zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- rodzin doświadczających problemów opiekuńczo – wychowawczych,
- świadków przemocy,
- społeczności lokalnej, w jej obrębie grup i środowisk,
- osób, instytucji i podmiotów, które w trakcie wykonywania obowiązków mogą mieć kontakt ze zjawiskiem przemocy,
- specjalistów zajmujących się zawodowo udzielaniem wsparcia społecznego.

PODMIOTY REALIZUJACE PROGRAM.

Program, w ramach swoich kompetencji powinny realizować podmioty publiczne, właściwe organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz inne podmioty i osoby specjalizujące się w pracy, bądź mające kontakt z dziećmi i rodzinami, w tym dotkniętymi lub narażonymi na przemoc domową. Przy realizacji Programu współpracować powinni członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grup diagnostyczno – pomocowych.
W realizacji swoich zadań ww. podmioty i osoby powinny kierować się dobrem społeczności gminnej, a wspieranie osób, rodzin i środowisk zagrożonych przemocą, czy niewydolnych wychowawczo traktować jako priorytet, także wówczas, gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

CEL STRATEGICZNY PROGRAMU I CELE SZCZEÓŁOWE.

CEL STRATEGICZNY PROGRAMU:	
Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje.	
CEL SZCZEGÓŁOWY I: **Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Gminy Dziwnów na temat zjawiska przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy.**	
Termin realizacji: realizacja ciągła w latach: 2027 – 2029	
Sposoby realizacji:	**Podmioty realizujące i współpracujące przy realizacji**
Upowszechnianie informacji wśród społeczności lokalnej na temat przyczyn, form i skutków przemocy domowej, konsekwencji prawnych wynikających ze stosowania przemocy oraz na temat możliwości uzyskania wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i grupy diagnostyczno - pomocowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wspieranie działalności kulturalnej i sportowej w połączeniu z profilaktyką uzależnień i przeciwdziałania przemocy.	Ośrodek Pomocy Społecznej Placówka Wsparcia Dziennego Zespół Obsługi Oświaty i Kultury, w tym Świetlice Środowiskowe Urząd Miejski Placówki oświatowe Miejski Ośrodek Sportu i Kultury Dom Kultury Biblioteka Publiczna Policja Żandarmeria Wojskowa Przychodnia Zdrowia Sedinamed Parafie Gminy Dziwnów Organizacje pozarządowe (w zakresie działań statutowych)
Realizacja szkolnych programów profilaktycznych i zajęć edukacyjnych, promujących zdrowy styl życia i zachowania nieagresywne na terenie placówek pracujących na rzecz dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałających przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.	
Umożliwienie dzieciom i młodzieży twórczego, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego poprzez rozwój zainteresowań pod kierunkiem instruktorów i wychowawców w ramach organizowanych zajęć pozalekcyjnych i imprez profilaktycznych.	
Prowadzenie i rozwój świetlic środowiskowych.	
Organizowanie półkolonii letnich i ferii zimowych dla dzieci, w szczególności ze środowisk zagrożonych uzależnieniami i przemocą domową oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji wychowawczych.	
Promowanie mediacji rodzinnych jako formy rozwiązywania konfliktów.	
Działania edukacyjne służące wzmacnianiu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, uzależnieniami lub innymi sytuacjami kryzysowymi.	
CEL SZCZEGÓŁOWY II: **Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc i zagrożonych przemocą domową.**	
Termin realizacji: realizacja ciągła w latach: 2027 – 2029	
Sposoby realizacji:	**Podmioty realizujące i współpracujące przy realizacji**
Podejmowanie interwencji w środowiskach, w których dochodzi do przemocy lub sytuacji konfliktowych oraz zapewnienie osobom doznającym przemocy profesjonalnego wsparcia.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i grupy diagnostyczno - pomocowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Miejski ZWiK Sp. z o.o. - ADM Placówki oświatowe Zespół Obsługi Oświaty i Kultury Miejski Ośrodek Sportu i Kultury Dom Kultury Policja Żandarmeria Wojskowa Kuratorzy sądowi
Pomoc psychologiczna, prawna, socjalna, edukacja, zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży, będących osobami doznającymi przemocy domowej oraz z rodzin zagrożonych przemocą domową, w tym również z uwagi na alkoholizm lub inne uzależnienia członka rodziny.	
Wsparcie psychologiczne, prawne, socjalne dla osób dorosłych, doznających przemocy domowej oraz z rodzin zagrożonych przemocą domową.	
Zapewnienie rodzinom dysfunkcyjnym bezpieczeństwa socjalnego oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci.	

Realizacja przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej określonych ustawowo zadań.	Przychodnia Zdrowia Sedinamed Parafie Gminy Dziwnów Organizacje pozarządowe (w zakresie działań statutowych)
Prowadzenie przez grupy diagnostyczno - pomocowe zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie pomocy rodzinom, w których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty".	
Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez działania prewencyjne na rzecz wzmacniania rodziny oraz monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą, uzależnieniami i niewydolnych wychowawczo.	
Współpraca z osobami stosującymi przemoc, mająca na celu ich reintegrację rodzinną, społeczną i zawodową.	
Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych, kierowanie ich do udziału w programach oraz motywowanie do dobrowolnego udziału w tych programach.	
CEL SZCZEGÓŁOWY III: **Rozwój kompetencji zawodowych pracowników instytucji i przedstawicieli organizacji, zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej w Gminie Dziwnów.**	
Termin realizacji: realizacja ciągła w latach 2027 – 2029 (przy czym pkt 1 i 2 w zależności od zgłaszanych potrzeb, dostępnych ofert i środków finansowych)	
Sposoby realizacji:	**Podmioty realizujące i współpracujące przy realizacji**
Zapewnienie możliwości udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, naradach i seminariach dotyczących zjawiska przemocy domowej - w celu podniesienia wiedzy i umiejętności osób, zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i grupy diagnostyczno - pomocowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Miejski Placówki oświatowe Policja Żandarmeria Wojskowa Kuratorzy Sądowi Przychodnia Zdrowia Sedinamed Parafie Gminy Dziwnów Organizacje pozarządowe (w zakresie działań statutowych)
Zapewnienie poradnictwa i wsparcia dla osób pracujących z osobami doznającymi i stosującymi przemoc domową, np. w formie superwizji, coachingu, doradztwa lub grup wsparcia.	
Kontynuowanie i doskonalenie współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji i organizacji realizujących zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, ochrony ofiar przemocy i pracy ze sprawcą przemocy, w tym w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych.	
Pozyskiwanie materiałów edukacyjnych (w tym: książek, czasopism, broszur, innych materiałów informacyjnych, instruktażowych i szkoleniowych, zaleceń) oraz ich rozpowszechnianie wśród osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.	

PROGNOZOWANE EFEKTY.

Przewiduje się, że realizacja Programu w latach 2027 – 2029 przyczyni się do:

- pogłębienia wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy domowej,
- zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej,
- udzielania profesjonalnej i kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym lub zagrożonym przemocą,
- ograniczenia zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin w kryzysie,
- usprawnienia zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

Do podstawowych źródeł finansowania działań określonych w Programie należy zaliczyć środki własne Gminy Dziwnów, środki własne podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz ochronę osób doznających przemocy - w ramach realizacji zadań statutowych, a także środki pozyskiwane z innych źródeł, np. środki pozyskane w ramach konkursów dotacyjnych.
Zaplanowane wydatki z budżetu Gminy na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w 2026r. wynoszą: 19.000,00 zł.
Przewidywane wydatki w roku 2027 to: 17.000,00 zł; w roku 2028 i 2029 to 20.000,00 zł rocznie.

MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU.

Monitoring polega na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku istotnych zmian społecznych oraz w wyniku zmian w regulacjach prawnych. Monitoring prowadzony będzie corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie działań opisanych w niniejszym Programie oraz analizę osiągniętych efektów.
Do badań ewaluacyjnych stosowane będą następujące metody badawcze: techniki ilościowe (np.: koszty, liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieskiej Karty, liczba osób wskazanych w „Niebieskich Kartach" jako ofiary i sprawcy przemocy, ilość osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych, liczba osób korzystających z poradnictwa, liczba osób biorących udział w szkoleniach) i techniki jakościowe (ankiety, analizy, opinie, raporty).

Koordynatorem Programu jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Dziwnów.

PODSUMOWANIE.

Program wskazuje priorytety i wspólny kierunek działań wszystkich podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, ale nie wyklucza innych działań, które należy podejmować w tym zakresie. Pełna realizacja wyznaczonych celów jest uzależniona od stopnia zaangażowania poszczególnych podmiotów, działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz wsparcia rodziny.
Cele i sposoby realizacji określone w Programie będą ewaluować i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Dziwnów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i konieczności ochrony osób doznających przemocy domowej.
Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w Gminie Dziwnów.